

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

“જ્યોર્તિમય” પરિસર,

શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઇવે,

છારોડી, અમદાવાદ-382 481

E-mail: feedback@baou.edu.in

Website : www.baou.edu.in

સત્રીયકાર્ય ઓગષ્ટ – 2017

ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ

DVHW-01 - ગ્રામ્ય આરોગ્ય સમુદાય કાર્ય અને રોગોનો
ફેલાવો

DVHW-02 - રસીકરણ અને માતૃસંભાળ

DVHW-03 - નવજાત શિશુ સંભાળ અને કુટુંબનિયોજન

DVHW-04 - ફર્સ્ટ એઈડ અને સામાન્ય રોગોની સારવાર અને
એન્વાયરમેન્ટલ સેનીટેશન

અભ્યાસકેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ

28/02/2018

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી. આ પદ્ધતિમાં આપને સ્વંય અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે. આપને આપના વિષયની કેડીટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક 2 કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે, જેથી અમારી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે. સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી, આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તા ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વિકારવામાં આવશે નહીં. જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો. જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

અગત્યની સૂચનાઓ

- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ: **28/02/2018** છે, તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી યુનિવર્સિટી ખાતે જમા કરાવવું જરૂરી છે.
- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજિયાત છે. જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.
- ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે **15** ગુણ લાવવા જરૂરી છે, જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નપાસ માનવામાં આવશે, અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય નવા સત્રનું મેળવીને ફરીથી લખવાનું રહેશે.
- સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્કશીટ મેળવી શકાશે નહીં.
- લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજિયાત જોડવું.
- આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
અમદાવાદ

ડિપ્લોમા ઈન રૂરલ હેલ્થ

અભ્યાસક્રમનું નામ :

પાઠ્યક્રમનું નામ :

નોંધણીનંબર : _____

અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ : _____

નામ : _____

અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં. : _____

સરનામું : _____

મોબાઈલ નંબર : _____

ઈ-મેઈલ : _____

વિદ્યાર્થીની સહી : _____

તારીખ : _____

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : ડીપ્લોમા ઇન રૂરલ હેલ્થ

પાઠ્યક્રમ : ગ્રામ્ય આરોગ્ય સમુદાય કાર્ય અને રોગોનો ફેલાવો

સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ 2017

કુલ ગુણ-30

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ-15 ગુણ

વિભાગ-ક નીચે આપેલા પ્રશ્નો જવાબ 800 શબ્દોમાં આપો. (8X1=8)

1 હિપેટાઈટીસ (કમળા) વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

વિભાગ-ખ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો. (કોઈ પણ બે)
(4X2=8)

- 1 અછબડા નો ફેલાવો, વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરી તેની સારવાર, નિવારણ તથા અટકાવવાનાં ઉપાયો જણાવો.
- 2 પ્રેરણા એટલે શું? માનવ વર્તનની પ્રેરણાના પ્રકારો જણાવો.
- 3 કૃમિના પ્રકારો જણાવી, તેનો ફેલાવો, લક્ષણ તથા સારવાર જણાવો.

વિભાગ-ગ નોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ) (3X3=9)

- 1 બાળકોના આરોગ્યની સંભાળ કેવી રીતે કરશો?
- 2 હાથીપગો એટલે શું? ફેલાવો, લક્ષણો, સારવાર જણાવો.
- 3 જાતીય રોગો એટલે શું? તેના નામ જણાવી, ગોનોરિયા વિશે જણાવો.
- 4 ટાઈફોઈડ કેવી રીતે ફેલાય છે? તેના લક્ષણો, તથા સારવાર જણાવો.

વિભાગ-ઘ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(0.5X10=5)

- 1 ધનુર _____ નામના બેક્ટેરીયાથી થતો રોગ છે.
 - 2 ડેંગ્યુ _____ ના કરડવાથી ફેલાતો રોગ છે.
 - 3 હડકાયું પ્રાણી કરડયાના આશરે _____ મહિના પછી લક્ષણો શરૂ થાય છે.
 - 4 પ્લેગ માટે જવાબદાર જીવાણુઓનું કાયમી રહેઠાણ _____ છે.
 - 5 તમાકુના કારણે _____ અને _____ નું કેન્સર થવાનું જોખમ વધી જાય છે.
 - 6 બાળકને ત્રણ-ચાર માસનું થાય ત્યાં સુધી માત્ર _____ જ આપવું જોઈએ.
 - 7 _____ નામના વિષાણુ યેતાતંતુના છે કે પોતાનું રહેઠાણ બનાવે છે.
 - 8 કમળા માટે જુદા-જુદા _____ પ્રકારના વિષાણુઓ જવાબદાર છે.
 - 9 _____ રોગ એ પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓને પણ થાય છે, જે દ્વારા મનુષ્યને ચેપ ફેલાઈ શકે છે.
 - 10 ડિપ્થેરિયા _____ વર્ષના બાળકમાં વધારે થાય છે.
-

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : ડીપ્લોમા ઇન રૂરલ હેલ્થ

પાઠ્યક્રમ : રસીકરણ અને માતૃસંભાળ

સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ 2017

કુલ ગુણ-30

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ-15 ગુણ

વિભાગ-ક નીચે આપેલા પ્રશ્નો જવાબ 800 શબ્દોમાં આપો. (8X1=8)

1 બાળલકવા વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરી તેની રસી વિશે જણાવો.

વિભાગ-ખ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો. (કોઈ પણ બે)
(4X2=8)

1 રોગપ્રતિકારક શક્તિ એટલે શું? તેના પ્રકારો જણાવો.

2 રસીઓની જાળવણી કેવી રીતે કરશો?

3 ત્રિગુણી રસી એટલે શું? ધનુર વિશે સમજાવો.

વિભાગ-ગ નોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ) (3X3=9)

1 જન્મસમયે નવજાત શિશુની સંભાળ કેવી રીતે કરશો?

2 જોખમી સગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન માતાની કાળજી કેવી રીતે રાખશો?

3 કુટુંબ નિયોજન વિશે સમજાવો.

4 હિપેટાઈટીસ એટલે શું? હિપેટાઈટીસ 'એ' ની રસી વિશે જણાવો.

વિભાગ-ઘ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(0.5X10=5)

- 1 હિપેટાઈટીસ 'બી' ને _____ પણ કહે છે.
- 2 ટાઈફોઈડ રોગમાં લોહીનો _____ ટેસ્ટ ચોક્કસ નિદાન આપી દે છે.
- 3 ક્ષય (ટીબી) સામે _____ રસી રક્ષણ આપે છે.
- 4 OPV (ઓપીવી) નું પૂરું નામ _____ છે.
- 5 બી.સી.જી.નું પૂરું નામ _____ છે.
- 6 ઘરડા માણસોમાં રોગપ્રતિકારક શક્તિ _____ હોય છે.
- 7 યુવતીને લગ્ન પહેલાં આપવામાં આવતી રસી _____ છે.
- 8 સગર્ભા સ્ત્રી આફ્રિકા અથવા દક્ષિણ અમેરિકા જાય ત્યારે _____ રસી મૂકાવી શકે છે.
- 9 ઈ.સ. 1796 માં એડવર્ડ જેનરે _____ રસી વિષે લેખ પ્રગટ કર્યો.
- 10 માનવશરીરમાં અમુક જીવાણુઓ અને વિષાણુઓ સામે લડવાની કુદરતી શક્તિને _____ કહે છે.

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : ડીપ્લોમા ઇન રૂરલ હેલ્થ

પાઠ્યક્રમ : નવજાત શિશુ સંભાળ અને કુટુંબનિયોજન

સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ 2017

કુલ ગુણ-30

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ-15 ગુણ

વિભાગ-ક નીચે આપેલા પ્રશ્નો જવાબ 800 શબ્દોમાં આપો. (8X1=8)

1 નવજાત શિશુની સામાન્ય તકલીફો જણાવો.

વિભાગ-ખ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો. (કોઈ પણ બે)
(4X2=8)

1 મોં એથી લેવાની ગર્ભનિરોધક પદ્ધતિ વિશે જણાવો.

2 પુરુષના પ્રજનન અવયવો વિશે જણાવો.

3 સગભાવિસ્થાની જટિલતાઓ કેવી હોય છે?

વિભાગ-ગ નોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ) (3X3=9)

1 માતાનું ધાવણ બાળકો માટે સર્વોત્તમ આહાર છે સમજાવો.

2 કયા સંજોગોમાં ઉપરનું દૂધ આપવું પડે છે ?

3 અધૂરા મહિને જન્મેલા બાળકોના લક્ષણો કેવા હોય છે ?

4 પ્રસૂતિ નિવારણ (એમ.ટી.પી.) વિશે જણાવો.

વિભાગ-ઘ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(0.5X10=5)

- 1 સ્ત્રી માટે માતૃત્વની આદર્શ ઉંમર _____ વર્ષની અંદર હોય છે.
- 2 નસબંધી ઓપરેશન માટે પુરુષની આયુષ્ય _____ વર્ષથી ઓછી અને _____ વર્ષથી મોટી ન હોવી જોઈએ.
- 3 નવજાત શિશુને આંખમાં લાગતા ચેપથી બચવા _____ વડે સાફ કરી શકાય.
- 4 માતાના ધાવણના તરતના દૂધમાં _____ વધુ હોય છે.
- 5 આપણા ત્યાં મોટાભાગના બાળકના જન્મ સમયનું વજન લગભગ _____ કિલો કે વધુ હોય છે.
- 6 પૂરા મહિને જન્મેલ બાળક અધૂરા મહિને જન્મેલ બાળક કરતા _____ રીતે રડી શકે છે.
- 7 શરૂઆતના પાંચ-છ દિવસોમાં શિશુનું વજન જન્મ સમયથી થોડું _____ થાય છે.
- 8 આશરે _____ અઠવાડીયા સુધીમાં બાળક નજર માંડે છે.
- 9 જે માતાને હિપેટાઈટીસ-બી થયો હોય તેવા બાળકોને પહેલાં _____ કલાકમાં જ હિપેટાઈટીસ-બી ની રસી આપવી જોઈએ.
- 10 _____ માતા અને બાળકને જોડતી કડી છે.

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : ડીપ્લોમા ઇન રૂરલ હેલ્થ

પાઠ્યક્રમ : ફસ્ટ એઇડ અને સામાન્ય રોગોની સારવાર અને એન્યવાયરમેન્ટલ

સેનીટેશન

સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ 2017

કુલ ગુણ-30

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ-15 ગુણ

વિભાગ-ક નીચે આપેલા પ્રશ્નો જવાબ 800 શબ્દોમાં આપો. (8X1=8)

1 અસ્થિભંગ એટલે શું? વિસ્તૃત માહિતી આપો.

વિભાગ-ખ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો. (કોઈ પણ બે)
(4X2=8)

1 હોસ્પિટલમાં ઉત્પન્ન થતા કચરાનો નિકાલ જણાવો.

2 પાણીના સ્ત્રોતો વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

3 હવા પ્રદૂષિત થવાના કારણો જણાવો.

વિભાગ-ગ નોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ) (3X3=9)

1 સ્વાસ્થ્યપ્રદ ઘર વિશે જણાવો.

2 માથાના દુઃખાવાના કારણો જણાવી, તેની સારવાર જણાવો.

3 રક્તદાન વિશે જણાવો.

4 સર્પદંશ વિશે સમજાવો.

વિભાગ-ઘ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(0.5X10=5)

- 1 ઈચ માઈટ નામના પરોપજીવી જંતુથી _____ નો રોગ થાય છે.
- 2 માખી સામાન્ય રીતે _____ કિમી થી વધુ દૂર સુધી ઊડીને જઈ શકે છે.
- 3 _____ મચ્છર ચોખ્ખા પાણીમાં ઈંડા મૂકે છે.
- 4 પૂરેપૂરી બેશુદ્ધિને _____ કહે છે.
- 5 થોડી બેશુદ્ધિને _____ કહે છે.
- 6 જખમોને મુખ્યત્વે _____ ભાગમાં વહેંચી શકાય છે.
- 7 લાકડી-લાઠી જેવા બુકા હથિયારથી _____ જખમ થાય છે.
- 8 જખમને અથવા કોઈ ઈજા પામેલા ભાગને કરેલા ઢાંકણને _____ કહે છે.
- 9 ચામડીની નીચે થતા સોજા અને રક્તસ્ત્રાવને કાબૂમાં રાખવા _____ પટ્ટીનો ઉપયોગ થાય છે.
- 10 બે-ત્રણ મીમી નાનું, છ પગવાળું, વાળ પર રહેનાર જીવડું _____ છે.